

Saatja: Reesi-Reena Runnel <Reesi-Reena.Runnel@kliimaministeerium.ee>

Saadetud: 17.08.2023 14:41

Adressaat: <info@emu.ee>; <info@ut.ee>; <ttu@ttu.ee>; <tlu@tlu.ee>;
<akadeemia@akadeemia.ee>; <artun@artun.ee>; EKO koordinaator
<info@eko.org.ee>; <info@elvl.ee>; Mihkel Annus
<mihkel.annus@taastuvenergeetika.ee>; <koda@taastuvenergeetika.ee>;
info@epkk <info@epkk.ee>; <koda@koda.ee>; <employers@employers.ee>;
<evea@evea.ee>; <epha@epha.ee>; <elf@elfond.ee>; <info@empl.ee>;
<info@elektriliit.ee>; <soojuspumbaliit@gmail.com>;
<terje.talv@tuuleenergia.ee>; <info@tuuleenergia.ee>; <info@epea.ee>;
<eby@online.ee>; <info@eestibiogaas.ee>; <vesinik@h2est.ee>;
<info@fuelsunion.ee>; <mart.raamat@fuelsunion.ee>; Eesti Gaasiliit
<info@gaasiliit.ee>; <info@rohetiiger.ee>; <k6k@k6k.ee>;
<eetel@eetel.ee>; <juhan.agurauja@adven.eesti>;
<arenguseire@riigikogu.ee>; <alan.vaht@alexela.ee>; <alexela@alexela.ee>;
<aivo.adamson@alexela.ee>; <andres.tropp@energia.ee>;
<mart.tasa@energia.ee>; <info@energia.ee>; <info@varmata.ee>;
<info@varmata.ee>; <andrus.liivand@elektrum.ee>; <ceo@mb.ee>;
<trade@balticenergy.ee>; <marko.allikson@balticenergy.ee>;
<info@eestibiogaas.ee>; <eby@eby.ee>; <eetel@eetel.ee>;
<info@elektriliit.ee>; <tonis.vare@elektriliit.ee>; <info@gaas.ee>;
<info@gaasiliit.ee>; <epha@epha.ee>; <siim.umbleja@epha.ee>;
<koda@koda.ee>; <info@keemia.ee>; <ekja@ekja.ee>; <info@klab.ee>;
<info@eko.org.ee>; <ekvy@ekvy.ee>; <info@elvl.ee>; <info@emu.ee>;
<info@epea.ee>; <ejkl@ejkl.ee>; Eesti Roheline Liikumine
<info@roheline.ee>; <info@estis.ee>; <esea@esea.ee>;
<koda@taastuvenergeetika.ee>; Mihkel Annus
<mihkel.annus@taastuvenergeetika.ee>; Eesti Teadusagentuur
<etag@etag.ee>; <info@tuuleenergia.ee>; <terje.talv@tuuleenergia.ee>;
<arto.aas@employers.ee>; <info@espa.ee>;
<sven.parkel@vesinikuklaster.ee>; <ain.laidoja@h2est.ee>;
<vesinik@h2est.ee>; <evea@evea.ee>; <mart.raamat@oilunion.ee>;
<estonia@elcogen.com>; <info@elektrilevi.ee>;
<mihkel.harm@elektrilevi.ee>; <oll@eleon.ee>; <andres@eleon.ee>;
<rain@eleport.ee>; <info@eleport.ee>; <karl.kivinurm@elering.ee>;
<info@elering.ee>; <info@enefitgreen.ee>; <peep@vool.ee>; <info@eas.ee>;
<ssoe@europeanenergy.com>; <info@europeanenergy.com>;
<info.eesti@gren.com>; <hendrikson@hendrikson.ee>; <Eva-
Ingrid.Room@kik.ee>; Konkurentsiamet <info@konkurentsiamet.ee>;
<neugrund@hot.ee>; <kuido@swe.ee>; <veiko@swe.ee>; <info@skpk.ee>;
<info@sunly.ee>; <strateegiakeskus@tallinnlv.ee>; <tktk@tktk.ee>;
<tlu@tlu.ee>; <info@taltech.ee>; <info@trea.ee>; <info@ut.ee>;
<Enn.Lust@ut.ee>; <info@ttja.ee>; <info@tuuleliit.ee>;
<info@windtrawl.com>; <Rene.Tammist@utilitas.ee>; <info@utilitas.ee>;
<priit.koit@utilitas.ee>; <valmar@vetik.eu>; <tanel@vetik.eu>;
<indrek.aarna@vkg.ee>; <bert.louke@vkg.ee>

Koopia: Rein Vaks kliima <Rein.Vaks@kliimaministeerium.ee>; Kerli Kiili

<Kerli.Kiili@kliimaministeerium.ee>; Annika Päsik

<Annika.Pasik@kliimaministeerium.ee>; Anastassia Batulin kliima

<Anastassia.Batulin@kliimaministeerium.ee>; Johanna Maarja Tiik

<Johanna.Tiik@kliimaministeerium.ee>; Irje Möldre kliima

<Irje.Moldre@kliimaministeerium.ee>; Timo Tatar kliima

<Timo.Tatar@kliimaministeerium.ee>; Karin Maria Lehtmets kliima

<Karin.Lehtmets@kliimaministeerium.ee>; <priit.masing@mfa.ee>

Teema: Energiaharta leping - konsultatsioon

Tähelepanu! Tegemist on välisvõrgust saabunud kirjaga. Tundmatu saatja korral palume linke ja faile mitte avada.
Hea koostööpartner!

Euroopa Komisjon avaldas 7. juulil kaks nõukogu otsuse eelnõud - üks millega kiidetakse heaks Euroopa Aatomienergiaühenduse (EURATOM) taganemine energiaharta lepingust ja teine, milles käsitletakse Euroopa Liidu taganemist energiaharta lepingust.

Energiaharta leping on energiasektori suhtes kohaldatav mitmepoolne kaubandus- ja investeerimisleping, mis allkirjastati 1994. aastal ja jõustus 1998. aastal. Energiaharta leping sisaldab sätteid investeringute kaitse, energiamaterjalide ja -toodetega kauplemise ja nende transiidi ning vaidluste lahendamise mehhanismide kohta. EURATOM on energiaharta lepingu osaline koos Euroopa Liidu, ELi 26 liikmesriigi ning Jaapani, Šveitsi, Türgi ja enamiku Lääne-Balkani ja endise NSVLi riikidega, välja arvatud Venemaa ja Valgevene.

Energiaharta lepingut ei ole alates 1990. aastatest oluliselt uuendatud. Kehtiv ajakohastamata leping ei ole ELi investeerimispoliitika ja -õigusnormidega ega ELi energia- ja kliimaeesmärkidega kooskõlas. Lepingus sätteid investeringute kaitse kohta, sealhulgas investori ja riigi vaheliste vaidluste lahendamise mehhanismid, ei ole kooskõlas ELi lähenemisviisiga investeringute kaitsele. Lisaks ei sobi eespool kirjeldatud tingimustel ja piiramata ajaks fossiilkütustele antav kaitse kokku Euroopa rohelises kokkuleppes, kavas „REPowerEU ja kliimamääruses sisalduvate ELi eesmärkidega kiirendada üleminekut fossiilkütustelt taastuvenergiale, saavutada suurem energiasõltumatus, tagada ELi energiajulgeolek ning täita kohustus vähendada 2030. aastaks heitkoguseid vähemalt 55 % ja saavutada 2050. aastaks kliimanetraalsus. Seetõttu teeb komisjon ettepaneku, et EL ja Euratom taganeks energiaharta lepingust. Energiaharta lepingut on püütud moderniseerida alates 2019.a., kuid paraku ei ole see õnnestunud ja seetõttu hindab Euroopa Komisjon, et ainus lahendus on EL-il Energiaharta lepingust välja astuda. Eesti on seni toetanud Energiaharta lepingu moderniseerimist. Komisjoni poolt välja pakutud eelnõu kohaselt liikmesriigid ei saaks Energiaharta lepingu osaliseks jääda, kui EL välja astub, kuna selleks oleks vaja anda LRidele eraldi mandaat ja välja töötada reeglid. Komisjon oma uue ettepaneku kohaselt sellist võimalust ette ei näe. Seega tähendaks EL-i Energiaharta lepingust taganemine ka kõigi EL riikide Energiaharta lepingust taganemist.

Komisjoni ettepanek puudutab nõukogu otsust, mis käsitleb liidu taganemist energiaharta lepingust vastavalt nimetatud lepingu artikli 47 lõikele 1.

Sellise otsuse vastuvõtmine nõukogus pärast Euroopa Parlamendilt nõusoleku saamist vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõike 6 punkti a alapunktile v võimaldaks komisjonil teatada kirjalikult energiaharta lepingu hoiulevõtjale (st Portugali Vabariigile) lepingust taganemisest vastavalt energiaharta lepingu artikli 47 lõikele 1. Energiaharta lepingu artikli 47 lõike 2 kohaselt jõustub liidu taganemine lepingust ühe aasta möödumisel päevast, mil hoiulevõtja on teate kätte saanud, või taganemisteates märgitud hilisemal kuupäeval. Energiaharta lepingu artikli 47 lõike 3 kohaselt kohaldatakse 20 aasta jooksul alates liidu taganemisest energiaharta lepingust jätkuvalt energiaharta lepingu sätteid selliste investeringute suhtes, mida teiste lepinguosaliste investorid on teinud liidu territooriumil või liidu investorid on teinud teiste lepinguosaliste territooriumil. Energiaharta

lepingu artikli 47 lõige 3 ei mõjuta liidusiseseid suhteid, mille suhtes energiaharta lepingut, sealhulgas selle artikli 47 lõiget 3, ei ole kunagi kohaldatud, ei kohaldata ega hakata kohaldama.

Ettepanekutega saab tutvuda: ja , antud linkide kaudu leiab nii ettepanekute eesti kui inglise keelse teksti.

Oleme koostöös teiste ministriumitega koostamas otsuste eelnõude kohta Vabariigi Valitsuse seisukohti ning seejuures on meile väga olulised ka teie hinnangud ja tähelepanekud. Palume teie sisendit tähtajaga 30. august aadressidele ;

Parimate soovidega
Reesi Runnel

Reesi Runnel
nõunik
Energeetika osakond
Kliimaministeerium
e-mail:
tel: 56659221